

Starea de spirit a populației 1950-1982

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

MINISTERUL

9488

D 008779, Vol. 81

ARHIVA

DOCUMENTAR

FOND ~~INFORMATIV~~

Dosar Nr.

Vol. Nr. 81

Privind

STARE DE SPIRIT
- SINTET.

- Note.

- evenimente.

Data

1980-1982

Urmează Vol. Nr. 82

1950

Fragment dintr-o *Sinteză informativă* emisă de Direcția Regională a Securității Poporului – Suceava privind starea de spirit a populației din județ, în intervalul 26 iulie - 11 august 1950

Documentul urmărește să identifice o serie de aspecte privind raportarea populației rurale și urbane după instaurarea comunismului. Sunt centralizate o serie de nemulțumiri cu privire la: lipsa alimentelor de bază, a combustibilului, caracterul reorganizării administrative, precum și nedreptățile legate de salarizarea muncitorilor și a condițiilor de muncă. De asemenea, sunt consemnate opiniile legate de evenimentele internaționale și speranțele legate de o eventuală cădere a regimului comunist.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 5, ff. 102-104, 108, 115, 117-119)

SINTEZA INFORMATIVA

dela 26 Iulie- 11 August 1950.-

A. STAREA DE SPIRIT A POPULATIEI.- Populația in general.-

In rândul populației din Jud. Baia, se observă nemulțumiri din cauza lipsei porumbului de pe piață.

In legătură cu raionarea ce urmează să aibă loc in curând, sâtenii din comuna Costești sunt in majoritate mulțumiți, deoarece vor trece la Jud. Iași, fiind aproape de primul târg din acest Județ, Târgul Frumos.. Astfel sâteanu Gheorghe Moise din comuna Costești spune că este bine că trece la Județul Iași, dar se va vedea care este situația in agricultură, căci Iașul este socotită o regiune mai bogată și crede că, colectările vor fi mai mari, și in afară de aceasta vor fi socotiți ca recruți.

Cu privire la procesul in care s'au judecat spionii titoiști ce a avut loc in București, s'au observat unele frământări in rândul populației. Astfel in rândul muncitorilor CFR Pașcani se comenta favorabil desfășurarea acestui proces, numiții Cinea Mihai, Muraru Sebastian și Chirilă Ioan, toți strungari spuneau ca ei lucrează din greu și alții se lăfăiau in bine și totuși nu erau mulțumiți, spunând că pedeapsa ce li s'a aplicat este bine meritată.

In rândul elementelor reacționare s'au observat că ei își manifestă simpatia față de acești spioni. Astfel in ziua de 3 August a.c. discuta despre această bandă următorii: Onciu Maria învățătoare, Onciu Victor învățător, cunoscute elemente reacționare și Eliza Manoliu, fca unui legionar arestat: Onciu Maria a spus "imi place de ei, băieți curajoși care știu pentru ce luptă" Onciu Victor a spus: "Așa sic și eu, dar nu niște rahați ca noi, trebuie să învățăm dela ei" Astfel de comentări au fost și in rândurile altor învățatori neatașați regimului, care in prezent se află la cursurile ICD Fălticeni.

Intr-o altă discuție avută cu numiții Simionescu Victor și Dan Zăhărescu, ambii învățatori in comuna Pașcani, spuneau: Primul, că trădătorii titoiști, trebuie să fie condamnați la moarte, iar secundul s'a exprimat părerea că nu trebuie executați, ci mai necesită reținerea lor, pentru a afla tot ce mai au cunoștință. Deasemeni și numitul Sava Grigoraș, din Pașcani a spus ca spionii in general trebuie să fie condamnați la moarte, pentru a le dispărea pofta de a mai provoca un nou războiu și să fie ca o învățătură pentru alții care să respecte liniștea țarilor cu democrație populară.

Starea de spirit a populației din Jud. Botoșani, este nemulțumitoare pe motiv că prețurile la produsele alimentare țărănești s'au menținut ridicate, negăsindu-se in cantități suficiente pe piață. Prețul uleiului s'au ridicat dela 260300 lei kgr., făina de porumb se plătește la 45 lei kgr., brânza de oi intre 250-280 lei kgr., iar laptele 30 lei litri. Grâul din noua recoltă se vinde la liber cu 26-30 lei kgr. O altă nemulțumire este lipsa petrolului lampant de pe piață, care se aduce rar și in cantități foarte mici.

Din cauza faptului că vitele se taie in număr mic, și din această cauză lipsește carnea de pe piață, face ca populația să-și manifeste nemulțumirea in acest sens, susținând că dacă in cursul săptămânei se hrănește cu legume, măcar o dată pe săptămână dorii să mănânce carne de vită, deoarece prețul pasărilor este ridicat. In zile când se distribuie carne in hală, populația merge de cu noapte și stă la rând pentru a putea să-și procure acest aliment.

Aceiași situație este și cu zahărul când se distribuie la liber.

In ceea ce privește aprovizionarea magazinelor de Stat Textile - atât la liber cât și pe puncte - se face destul de mulțumitor, populația putându-se aproviziona bine, fapt ce face ca acest lucru să fie comentat favorabil.-

00433

In urma prelucrărilor ce au avut loc in diferite comune depe raza Jud. Botoșani, cu privire la raionare se semnalează comentarii favorabile.

In ziua de 1 August 1950 a avut loc adunarea Comitetului Provizoriu din comunele Stăncești și Curtești, la care au participat locuitorii din comunele respective, punându-se in discuție publică contopirea comunelor și fixarea noului sediu la Mănăstirea Doamnei. Inv. Victor Roșaru, din comuna Stăncești, membru IMR a propus ca satele Stăncești și Cătămărești, care sunt in apropierea orașului Botoșani să treacă sub administrarea orașului. După explicațiile delegatului cu prelucrarea, cei prezenți in unanimitate au aprobat cele propu-

se. In Județul Dorohoiu, populația este nemulțumită din cauza lipsei petrolului lampant depe piață. O altă nemulțumire este faptul că morile fiind inchise din lipsă de combustibil, nu poate fi măcinat porumbul, care pe piață se găsește anevoie, ajungând la 50 lei kgr.

Astfel in ziua de 27 Iulie crt. in comuna Havarua, la moara naționalizată "Horia, Cloșca și Crișan" un număr de cca. 50 bărbați și femei, a manifestat nemulțumiri, cerând insistent a li se macina, însă din cauza lipsei combustibilului, locuitorii au plecat fără să macine, lăsând loc unei stări de nemulțumire.

La fel se comentează nefavorabil, lipsa zahărului și a uleiului depe piață.

Pe raza Județului C. Lung, populația este nemulțumită datorită lipsei de porumb, care a ajuns la 70 lei kgr. La fel, mai exista nemulțumiri in ceea ce privește lipsa cărnii depe piață, precum și a petrolului lampant.

Starea de spirit a populației Jud. Rădăuți se menține nemulțumitoare, in privința lipsei porumbului care a ajuns la 60 lei kgr, precum și lipsei depe piață a petrolului lampant.

Mai persistă o oarecare ingrijorare in rândurile țăranilor săraci mijlocași și funcționari, din combele unde se duce munca de lamurare pentru inființarea G.A.C., care comentează că vor trece și ei in G.A.C., însă așteaptă să vadă rezultatele evenimentelor desfășurate in Coreea, și dacă nu va izbucni un nou războiu mondial. Bazați pe acest considerent o parte din țăranii săraci și țăranii mijlocași stau rezervați.

Populația din comuna Dornești este nemulțumită prin faptul că unii au plătit ratele de improprietaryre in bani, și in prezent nu se ia in considerare, fiind impuși să plăteasca in natură, adică in grâu.

O altă nemulțumire ce se constată in comuna Dornești, este că marfurile se distribuie colectivităților, iar restul populației primește mărfuri in cantități foarte mici.

La moara "6 Martie" din comuna Maneuți, se nasc mereu nemulțumiri in rândurile populației, datorită administratorului Lavric care nu-și face serviciul conștiincios

, fiind tot timpul lipsă dela serviciu. Datorită acestui fapt, populația care se prezintă la moară pentru a măcina sau pentru a-și ridica făina ce trebuie să o primească, este pusă in situația să-l aștepte de fiecare dată, din care cauza comentează nefavorabil. Cu toate că Comitetul Județean a fost sesizat, acesta nu a luat nici o măsură până in prezent.

In general populația Județului Suceava este nemulțumită prin faptul lipsei de petrol, care fiind blocat pentru campania de treeris nu se găsește pe piață. La fel se vede nemulțumire in rândul populației rurale-nesalariate- in vederea aprovizionării cu lemne de foc. Tot in mediul rural populația este nemulțumită pe motiv că, cooperativele nu se aprovizionează suficient cu îmbracaminte și încălțăminte.

b. M u n c i t o r i i . -

In rândul muncitorilor dela santierul liniei CFR Fălticeni, se observă unele nemulțumiri cu privire la normele elaborate de Ministerul Construcțiilor, deoarece un muncitor necalificat, care lucrează numai cu palmele, după norma și prețul stabilit, in 8 ore nu poate

câştiga mai mult de 148 lei pe zi. Nemulţumirea lor se accentuează deoarece ei cu salariul de pe o lună nu poate face faţă cheltuielilor căci nu posedă cartele de alimente şi imbrăcăminte.

Deasemeni un muncitor salahor, fiind plătit în regie, are 17 lei pe oră, lucrând zilnic 10 ore, primeşte 170 lei, sumă mică, care a făcut ca din această cauză un număr de 13 muncitori de pe acest şantier să părăsească lucrul, iar de pe şantierul de construcţie de lângă Staţia CFR Paşcani, un număr de 60 muncitori salahori să părăsească lucrul. Muncitorii necalificaţi muncesc din greu, câte 12 ore pe zi, reuşind să scoată până la 350 lei pe zi.-

Muncitorii care lucrează cu căruţele, sunt mulţumiţi de salarizarea depăşind normele, căci lucrează câte 16 ore pe zi, astfel încasând sume foarte mari - între 60000-80000 lunar. Deasemeni şi muncitorii meseriaşi/zidari, dulgheri, armatori de ciment/, sunt mulţumiţi de salariile ce le au şi normele fixate,, deoarece în majoritatea cazurilor, aceştia depăşesc normele fixate, primind lunar de la 9000-12000 lei.

În urma unor condiţiuni care a îngreunat situaţia cazării muncitorilor de pe şantierul CFF Fălticeni-Râşca şi odată cu campania de treeriş, dintre cei cca. 800 muncitori care lucrau pe acest şantier au mai rămas cca. 450 muncitori. Ținând cont că acest şantier este în plină construcţie, care în prezent trebuie să termine definitiv săpăturile, ca să se poată trece la aşezarea linăii pe distanţa Râşca -Fălticeni, este necesar un număr de 500 muncitori pălmaşi, plus muncitori calificaţi care să efectueze lucrările de poduri. O lipsă în acest şantier o constituie şi lipsa picherilor care să poată monta linia.-

Pe raza Biroului Paşcani este înfiinţat un şantier, condus de către Ad-ţia CFR L.C.3, şantier care construieşte un număr de locuinte muncitoreşti pe lângă pavilioanele CFR-ului existente. La acest şantier au lucrat un număr de ţărani, ca muncitori salahori, care în una din zile au părăsit lucru cca. 60 dintre aceştia, motivând părăsirea lucrului se datoreşte normelor şi plăţii.

În rândul meseriaşilor dela Atelierul CFR Paşcani, datorită faptului că lipseşte cimentul, lucru ce-i împiedică la îndeplinirea planului de producţie, aceştia sunt nemulţumiţi. S'ia ajuns la situaţia ca să se imprumute ciment dela Comitetul Provizoriu al oraşului Paşcani, lucru ce nu este just, deoarece şi Comitetul are de efectuat lucrări ce necesită importanţă. Dealtfel aprovizionarea cu toate materialele se face greu, iar în urma intervenţiei ce s'ia făcut la Regionala Iaşi, aceasta comunică, că nu are mijloace de transport la gară.

O nemulţumire în rândul muncitorilor dela Atelierul CFR Paşcani, s'ia observat cu ocazia acordării premiilor de producţie, deoarece muncitorii sunt încadraţi pe grupe şi premiile s'iau dat la fel, adică acela care este într-o categorie mai mare să primească premiul la fel, cu unul cu o specialitate mai mică.

Muncitorii dela fabrica Moldova Drăguşeni, care va începe lucrul de abea dela 1 Octombrie, au plecat parte în concediu de odihnă, iar majoritatea au fost repartizaţi până la 1 Octombrie crt. să lucreze la topitoria Moldova, din suburbia Soldăneşti, comuna Fălticeni. În rândul acestor muncitori se observă o stare de spirit nemulţumitoare, deoarece la topitoria Moldova, nu au condiţiuni optime de cazare şi alimentare, aceasta, întrucât întreprinderea nu a avut planificate pe anul în curs fonduri pentru a cumpăra pături şi cerceafuri necesare. În privinţa alimentării, această întreprindere fiind pusă de curând în funcţie nu a avut condiţiuni de a-şi face în cantină corespunzătoare cerinţelor. Nemulţumirea muncitorilor dela fabrica de spirt Drăguşeni în privinţa salariilor, caz ce a mai fost semnalat, nici până în prezent nu a fost soluţionat din partea forurilor superioare.

În rândul muncitorilor dela fabrica de cherestea Găineşti se observă mari nemulţumiri, deoarece raţiile de alimente ce se distribuie pe cartelă, sunt distribuite cu mare întârziere, din cauză că directorul Direcţia Comercială de pe lângă Sfatul Jud. Baia, nu

00438

Muncitorii dela Constructia Pod Siret- Radauti, sunt nemul-
tumiți fata de normele de munca stabilite care sunt prea mari
arătând că nu se pot indeplini, și cu toate acestea nu câștigă
nici pentru munca pe care o depun.

La santierul Oficiului Rezervoarelor de Stat din comuna
Putna- Radauti muncitorii sunt nemulțumiți in privința mesei
ce li se servește. Reclamând aceasta ing. Pavlovici Iosif, acesta
le-a răspuns că nici acasă la ei nu au mâncat mai bine, și dacă
nu le convine poate să plece. Acest inginer nu lasă să se facă
pedințe pentru că știe că aici se va atinge problema cantinei și
se exprimă că decât ar pierde vremea cu pedințele mai bine să
lucreze. Din această cauză muncitorii părăsesc lucru, stingherind
astfel terminarea lucrării care a fost programată până la 15
August, a.c.

Muncitorii dela Exportlemn Radauti sunt nemulțumiți prin
faptul că li s'a comunicat că nu vor mai primi masa decât o dată
pe zi la cantină, deoarece Comit. Prov. nu mai aprobă să se dea
masa de trei ori pe zi. Ei mai comentează că nu au primit cartele
de îmbrăcăminte cu toate că au semnat contractul colectiv de munca.

Un număr de cca. 70 muncitori care locuiesc la Vicov și sunt
in schimbul de noapte sunt nemulțumiți că din cauză că nu au le-
gături cu trenul pentru a ajunge la orele 18 la schimb, trebuie
ca să stea toată noaptea la Radauti. Dacă li s'ar da curs cererii
lor de a atașa un vagon la trenul de marfă, care ajunge la timp
la Radauti ei ar putea fi mulțumiți. Li s'a promis dar până in
prezent nu s'a făcut nimic.

La fabrica de lăzi a fabricii de cherestea Falcău, șeful
fabricii Nemțeanu Teodor, care are o serie de fete muncitoare
care deși nu indeplinesc norma el le pontează ca indeplinită și
pe deasupra sunt clasate la un salariu mai mare.

Cazul a fost sesizat Direcțiunii
fabricii pentru a lua măsuri. Datorită neglijenței acestui Nemțea-
nu Teodor, muncitorii din fabrica de lăzi se ascund printre stive
și dorm, iar producția scade ajungând dela 20 metri cubi la 16 m.c.

Cantina dela această fabrică funcționează in rele condițiuni
măncarea nefiind pregătită cum trebuie, fapt ce aduce după sine
nemulțumiri in rândurile muncitorilor.

Muncitorii dela această fabrică manifestă cu nemulțumire
faptul că ei plătesc câte 248 lei pe o căruță de deșeuri, iar direc-
torul fabricii imparte lemn Lucaci Ioan, imparte lemne gratuit
la prietenii lui. Cazul a fost sesizat Centrului Sovromlemn Falcău.

In ziua de 4 Iulie a.c. li s'a servit la masă muncitorilor
ciorbă de bazare nefiartă și cartofi necurățați, iar când aceștea
s'au adresat responsabililor Rosenberg Bahail, precum și adminis-
tratorului Flor Herman, aceștea le-au spus, că vor dori ei să
mănânce și această mâncare dar nu o vor avea.-

In cursul lunei Ianuarie agenția Prodexport Burdujeni-Sucea
va a intocmit noua schemă de organizare și care a fost trimisă
sentului Prodexport București pentru a se aproba, însă aceasta a
intrat in vigoare in luna Iunie a.c. însă centrala Prodexport a
făcut unele modificări fără să cunoască meritele muncitorilor, fapt
ce a făcut să se creeze unele nemulțumiri in rândurile muncitorilor

In stația CFR Ițcani, in urma nouilor încadrări s'au consta-
tat că acestea au și unele părți nejuste. Astfel au fost promo-
vați dela categoria 2/7 și 2/8 la categoria 10- a minimum, impega-
ții de mișcare, câștigând o diferență de salariu de cca. 4000 lei,
pe când acarii și ceilalți funcționari mai mici nu au decât cca.
200 lei diferența la salariu, comentând nefavorabil că cei mari au
fost bine încadrați iar ei au rămas tot cu vechiul salariu.-.

c. Ț a r a n i

In titimul tip se observă o nemulțumire generală in rândul
țaranilor muncitori, prin faptul că nu se găsește gaz lampant la
cooperativele sătești. Astfel spunea țăranul Gheorghe Jitaru, din
satul Hreățca Jud. Baia, că el nu mai are gaz de o lună de zile

ajunge salarul pe care-l primeste pentru a-si acoperi nevoile gospodăriei:
La Banca RPR Dorohoi, se constată nemulțumiri în rândul funcționarilor, printre care aceste nemulțumiri fiind create de directorul Gavrilă C-tin care nu a făcut just repartitia primelor de muncă.

00295

Astfel, în ziua de 14 Iulie a.c. sosind de la Centrala Băncii R.P.R. suma de 104.000 lei pentru primele de muncă cuvenite funcționarilor, această sumă a fost împărțită de susnumitul director și subdirector în mod bejust, făcându-se favorizări tocmai celor care au un salar mai mare. Asemenea fapte au mai fost întâmplate.

El singur s-a trecut cu suma de lei 8.000, fiind neglijati cei cu salar mai mic și greutatea familiare.

În rândurile personalului de la spitalul Rădăuți, mai persistă o nemulțumire din cauza directorului Hirschorn-Ernest care nici până în prezent nu a fost înlocuit. În urma anchetei care a fost întreprinsă de către secția sanitară a Comit. Provizoriu județean Rădăuți, au fost luate măsuri ca directorul Hirschorn Ernest și cu administratorul Kohl Ilarie să fie înlocuiti, însă Ministerul Sănătății nu a aprobat schimbarea acestui director și numai administratorului care a fost îndepărtat din funcția care o deține.

În rândul medicilor din spitalul Rădăuți, există unele frecțiuni între doctorii chirurghi Satinger și Nicolau, care dăunează bunului mers la serviciului.

Funcționarii Comitetelor Provizorii din comunele Calafindești și Grănicesti Jud. Rădăuți, fac greutate în înființarea G.A.C., refuzând a se înscrie, iar tărâșimea săracă și mijlocasă comentează că dacă funcționarul care are un salar nu se înscrie în G.A.C., apoi atunci nici ei nu se înscriu.

În ziua de 3 Iulie a.c. numitul Greciu Gheorghe casier la IPEIL Pătrăuți-Suceava, [redacted] în coop. "Solidaritatea" din Suceava, a început să ponegrească partidul și clasa muncitoare, afirmând printre altele că astăzi nu este dreptate, deoarece el care este ofiter de meserie, care a cutreerat toată Europa, fiind unul din elementele de elită, este ținut în Pătrăuți ca ultimul golap. Cu ocazia excluderii sale din Partid, a spus că e mai bine așa, deoarece nu vrea să fie cu astfel de tovarăși în partid.

Numitul Lăcătuș Gheorghe Președintele Comit. Provizoriu al comunei Poeni-Suceava, vorbind cu alți cetățeni despre formarea G.A.C. a afirmat următoarele: "Partidul vine întâi cu asociere pentru arat cu tractoarele S.M.T., după ce îl vor ara la toamnă, iar la iarnă ne va forța să trecem la colectiv."

M i l i t a r i

Militarii deblocati din raza județului Dorohoi, cîntănuă a fi frămîntati că nu sunt plasati în câmpul muncii, dînd loc la comentarii și diferite zvonuri.

Numitul Niță Lacușon fost Plot. Major Jandarmi, în prezent deblocat din Dorohoi, avînd un aparat de radio, ascultă posturile imperialiste, comentînd stîrile cu alți militari deblocati.

Numitul Zamosteanu Vasile Plot. Maj C.D. din Dorohoi s'a exprimat că, categorie va fi un război care va fi câștigat de americani.

Sotia Cpt. deblocat Grigorescută Ioan tot din Dorohoi, s'a exprimat că nu va trece mult și va începe războiul, iar cînd avioanele anglo-americane vor veni, comunistii nu vor ști unde să se ascundă. Susnumitii au fost pusi în supraveghere.

S t u d e n t i - e l e v i

Nimic de semnalat.

Nationalități conlocuitoare

Ureii

În comuna Lespezi Jud. Baia, numitul Dubinschi Garsin, femeie

Jurul Jugoslaviei să de-năpustească asupra ei și să avem război
gata. Susnunitii sunt din Vastra Dornei Jud. C-Lung.

Nunitul Lupu Lidenbaum s-arac neincadrat din Darabani-Doro
hoi, a afirmat că-desti și-a scos toate actele pentru plecare în
Israel, totuși renunță deoarece acolo va fi foarte greu să-și găsească
nu vor fi plasati în muncă și nu vor avea nici locuințe.

În comuna Mihăileni Jud. Dorohoi evreii comentază că dece
dintr-un număr de 35 funcționari dela-Comit. Provizoriu al plăși
este numai un singur evreu. La fel și nunitul Frigman Abrahamfi
tot din Mihăileni-Dorohoi, s'a manifestat că evreii dându-și sea
na de situația politică, preferă funcțiuni ad-tive și astfel se
explică că dintr-un număr de 13 activiști la plasa P.M.R. nu este
nici un evreu...

Ucraineni

În legătură cu raionarea teritorială, s'a prelucrat în
ziua de 2 August a.c. în comuna Mihăileni Jud. Dorohoi, arătându-
se motivul raionării și schimbările ce urmează să se face. Fiind
vorbind despre satul Sinauți care este populat în majoritate de
ucraineni și care urmează să treacă la comuna Mihăileni Jud. Dor
hoi, nunitul Teani Nicolae din Sinauți, a afirmat că el nu este de
acord cu aceasta, deoarece ucrainenii nu se pot înțele cu româ-
nii mai cu seamă și la limbă, că locuitorii din Sinauți vorbesc
numai ucraineste și deci în Mihăileni nu vor putea face aceasta.
A mai întrebat dacă vor putea ca la școală să se predea în limba
maternă, că au bănuială că nu vor fi tratați bine de populația
românească.

Poloni

În rândul populației polone din plasa Siret Jud. Rădăuți,
există o stare de spirit de a emigra în Polonia, spunând că în
R.P.R. se fac tot mai multe GAC-uri și ei nu sunt de acord spunând
că mai bine pleacă la rudele lor în Polonia.

Populația din satul Viesani-Rădăuți comentază nefavorabil
asupra faptului că li s'a luat batoza-care era în sat, astfel, că
în prezent nu mai au eu ce trece, spunând că lor nu li se prea
dă mare atenție în privința aceasta.

În ziua de 20 Iulie a.c. chiaburul Mazurec Vladimir din
satul Viesani-Rădăuți, s'a exprimat către un colaborator al nos-
tru că în curând se va schimba timpul, iar el va lucra tot așa
cum s'a lucrat și înainte. Susnunitul până în prezent nu a dus re-
colta la arie și nici nu a desmiristit.

Lipoveni

În rândul populației lipovenesti din comuna Climauti Jud.
Rădăuți, sunt comentarii nefavorabile asupra impunerii cotelor
de cereale. Astfel, un număr de peste 300 cetățeni, au făcut contes-
tație pentru a nu preda cota de cereale la Stat, cereri la care
unorara dintre ei s'a aprobat.

Deasemeni nu sunt de acord cu arile, că ei vor mai bine
să-și ducă recolta în sură pe motiv că mijloacele de transport,
caii și căruțele sunt plecate la santiere de lucru. În aceas-
sens în ziua de 16 Iulie a.c. în comuna Climauti au apărut agăta-
te pe panoul "Lupta pentru pace" din mijlocul satului, 2 placar-
de în lungime de 60 cm., pe care scrie: "vreme pâine la sură" și
tot poporul cere micșorarea cotei. Din cercetările făcute până
în prezent, se bănuiește că ar fi autorul nunitul Petrov Filip de
origine socială țaran mijlocas fost simpatizant legionar, în pre-
zent F.P. Cercetările sunt în curs.

Culte și secte religioase

În ziua de 6 August a.c., a avut loc la mănăstirea Slatina
Jud. Baia hramul acestei mănăstiri. La această ceremonie au luat
parte circa 6-7000 cetățeni atat din județul Baia cât și din
județele limitrofe.

Predicile au fost tinute de preutul Butnaru Teodor dela Mitropolitul dela Iasi da de staretul manastirei Cleopa Ilier si preutul Dozoftei Muraru. Aceste predici au avut numai continut religios; din punct de vedere politic nu s'a aratat

La ora 12 s'a terminat slujbele si a urmat o masa a preutilor la care au fost invitate in special autoritatile comunelor Malini Draceni si Găinești - Baia luând parte printre altii Plot. de Militie Aruxandei, seful circumscripției Malini si Plot. Iacob seful postului de Militie Poștașului comuna Malini.

In ziua de 16 Iulie a. c. preutul Vadile Gh. Dumbravă din comuna Dersca Jud. Dorohoi, după terminarea slujbei religioase luând cuvântul s'a exprimat: "cu lacrimi in ochi si durere de inimă observ că de un timp in coace Sf. Iacșag al Domnului s'a golit, iar de mai multe ori fac rugăciuni si singur, cauza este că sunt persoane care vor să-și facă un ideal prin injosirea bisericeii"

Activitatea Politică

In raza acestei Directiuni Regionale in această perioadă de timp, membrii P.M.R. s'au ocupat cu munca de lămurire si îndrumare in legătură cu campania de treeris si colectare, precum si cu desvoltarea campaniei desviristirilor. Deasemeni au mai dus o muncă de lămurire cu privire la lucrările de raionare.

Sunt însă si unele elemente dușmănoase si străine de Partid astfel semnalăm pe numitul Gherasim Dumitru secretarul Comitetului lui PMR din comuna Dersca Jud. Dorohoi care in seara-zilei de 22 Iulie a. c. aflându-se la un bal dat de UFDR., s'a exprimat cu cuvinte ponografice la adresa organelor Comitetului Provizoriu, fovind mai multi țărani de se aflau acolo. S'a mai exprimat că in Bucuresti conduce tov. Gheorghe Gheorghiu Dej, iar in comună conduce el.

In ziua de 27 Iulie a. c. [redacted] a lovit pe militiarul Gavrea dela Postul de Militie Dersca-Dorohoi.

In ziua de 28 Iulie a. c. numitul Jurovski Ambrose membru PMR si referent la Comit. Provizoriu Satu Mare Jud. Rădăuți, s'a exprimat către țărani din acea comună că nu se inscrie in colectiv, că nu este bine si că el mai bine se lipseste de servicii decât să fie in colectiv, deoarece in curând o să se răstoarne regiul si nu vrea să fie patat.

Frontul Plugarilor

Presedintele org. F.P. din comuna Cristesti Jud. Baia, numitul Guruzan Nicolae-fiu de chiabur care s'a strecurat in mijlocul sătenilor cinstiti numai pentru a-i exploata. Susnumitul este să funcționar la Comit. Prov. Comunal, cu care ocazie săvârșeste unele abuzuri. Astfel, in ziua de 23 Iulie a. c. a primit suma de 2100 lei dela o persoană din Pălticeni, pentru transcrierea unui act de divort, cu care ocazie si-a insusit suma fără a întocmi actul cerut. Acesta [redacted] din care cauză nu poate să lucreze la birou.

In ziua de 6 Iulie a. c. numitul Azoitei-Petru din comuna Negostina Jud. Rădăuți, in trecut neinscrie in nici un partid; in prezent in F.P. cioban la stăna Nr. 1 din Siret-Negostina, [redacted] a adus injurii la adresa comunistilor, prin reptul că nu i s'a plătit salariul la timp, dând si foc la stăna care a fost observat si stins de ceilalti ciobani. Susnumitul a fost pus in supraveghere.

Activitatea subversivă si reactionară

Organizatii subversive

Nimic de semnalat.

Alte grupări reactionare

Nimic de semnalat.

Manifestări reactionare.

00499

Dorohoi exclus din PMR intr'o discutie cu invatatorii in ziua de 26 Iulie a.c.s'a exprimat ca daca in URSS, ar fi adevarat totul ce se scrie in ziare si se pune in filme, in legatura cu productia nu s'ar mai lasoni sa ne ia putinul nostru, iar lumea sa scape de ei.

A adaugat ca URSS are 40 divizii pe intregul mal al Dunarii unde este o mare scumpete, Ungaria a fost dezarmata de trupele URSS, iar in curand incepe razboiul si vom scapa de ei.

Numitul Miron Teodor exclus din PMR tot din comuna Mitoc-Dorohoi in ziua de 30 Iulie a.c.a spus ca in Transilvania au vrut sa se ridice chiaburii, dar populatia s'a opus fiind mari varsari de sange caci Armata Sovietica a tras in rasculati.

In ziua de 28 Iulie a.c. la orarie din satul Petricani com. Saveni Jud. Dorohoi, izbucnind un incendiu a distrus recolta de grau de pe o suprafata de 18 ha. proprietatea unui numar de 14 tarani. Focul a luat nastere dela o tigara aruncata de chiaburul Ioan Subadin comuna Vlasinesti - Dorohoi, proprietar de batoza si moara. Susnumitul a fost inaintat justitiei.

Slăbiciuni

La Sf. Pop. din comuna Fântâna Mare Jud. Baia a dispărut stampila încă din luna Martie a.c. in urma carui fapt nu s'a adus la cunostinta Sf. Judetean si au comandat o stampila noua la Bucurest

Cazul a fost semnalat si de noi Sf. Judetean Baia, care la randul sau a avut cunostinta de acest caz, insa facand verificari la fata locului, nu s'a putut stabili cine se face vinovat de aceasta disperitie a stampilei.

La magazia din statia CFR Pascani unde se face primirea si receptionarea cantitatilor de cereale provenite din cotele de colectare, se primesc zilnic 7 până la 10 vagoane, iar expeditia se face in cantitatea de numai 3-4 vagoane. Comisia judetean de colectare Baia a planificat aceasta expeditie a 3 vagoane zilnice, fapt care face ca din cauza aceasta sa nu mai aiba unde sa depoziteze cerealele, necesitand ca planificarea sa fie de 6-7 vagoane zilnic.

Acelas lucru este si la magazia din statia Muncel. Departamentul CFR Sectia M. 4b Iasi nu a dirijat vagoane necesare pentru transportarea acestor cereale. In ziua de 3 August a.c. in loc de 5 vagoane au dirijat numai 2 si acele murdare de var, astfel neputandu-se incarca cereale in ele.

Au fost zile cand cerealele ce se primeau erau depozitate sub cerul liber fiind supuse umzelei.

Cazul a fost semnalat Comisiei Judetene de colectari colectari pentru a lua masuri de indreptare.

Dr. Paraschivescu Barbu medicul circ. sanitare Dornicepi-Dorohoi, nu-si face serviciul constiincios, lipsind mai tot timpul dela dispensar, iar cei suferinzi il asteapta ore intregi, de multe ori nemaidand pela dispensar.

La fel si numitul Eleonora Carp dela dispensarul Cristinesti nu da medicamente necesare bolnavilor iar vizitele ce le face, le face superficial.

26 octombrie 1962

**Fragment dintr-o adresă întocmită de Direcția Regională
Suceava, adresată prim-secretarului
Comitetului Regional P.M.R. Suceava**

**Documentul se referă la comentariile unui avocat
sucevean pe tema crizei cubaneze.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8779, vol. 13, f. 414)

L.L. - DIRECTIA REGIONALA - SUCEAVA -
n. 53389 din 26 octombrie 1962.-

C ă t r e

REGIUNEA DE PARTID - SUCEAVA -
-Tov. Prim secretar Turcanu -

Vă semnalăm următoarele;

In ziua de 23 octombrie 1962, [redacted] [redacted] născut la 18 decembrie 1919 în Gura-Humor, fiul lui Gheorghe și Marta, de profesie avocat, șef grup F.D.C. domiciliat în Suceava, ascultând emisiunea unui post de radio străin, comenta situația internațională creată prin blocada maritimă navală a Cubei, afirmând către soția sa că de acum, Cuba se va debarasa de comiști și că U.R.S.S. va pierde influența în această țară, care va reîntra în familia țărilor din cele două Americi. El și-a exprimat mulțumirea că în sfârșit americanii și-au dat seama ce înseamnă comunism.

La 24 octombrie a.c. sus-numitul discutând cu agentul nostru și referindu-se la ultimele evenimente internaționale a afirmat că în urma măsurilor " tari " luate de S.U.A. împotriva Cubei, lucrurile au început să se clarifice. Despre măsurile luate de S.U.A. împotriva Cubei, [redacted] [redacted] a spus că le cunoaște personal din discursul radiodifuzat a lui Kennedy. Situația este foarte încordată, iar bazele militare americane inclusiv Berlinul, sînt în stare de alarmă și dacă U.R.S.S. nu va ceda, vom avea război.

Sus-numitul este lucrat informativ.

19 decembrie 1962

***Referat întocmit de Secția Raională Gura Humorului,
privind verificările efectuate în cazul autorului unei
scrisori adresată Comitetului Central al P.M.R.***

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8779, vol. 13, ff. 886-887)

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIUNEA REGIONALA SUCEAVA
SECTIA RAIONALA GURA HUMORULUI

19 decembrie 1962

286

REFERAT

Privind rezultatul verificării scrisorii adresată C.C. al P.M.R., de către STICLET ZAHARIA PLAIANU.-

Discutînd ^{cu} ~~teov.~~ ZAHARIA STICLET PLAIANU asupra argumentelor pe care le poate prezenta cu privire la cele scrise despre organizația clandestină contrarevoluționară și modul în care el a ajuns în posesia unor astfel de ^{date} cunoscințe, a rezultat că cele scrise de el sînt doar presupuneri de ale sale, bazate pe următoarele;

În calitatea sa de director al Căminului Cultural, sustine că nu a fost ajutat în muncă de către directorul școlii elementare din comună, pe nume BUNDUC DUMITRU, membru P. M.R., care este și responsabil de conferințe. Sustine că BUNDUC DUMITRU nu a manifestat interes pentru antrenarea cadrelor didactice la munca culturală și el în loc să-l ajute în muncă pleacă la vînațoare.-

Că ~~teov.~~ BUNDUC DUMITRU în ziua de 8 iulie 1962 a vorbit îndelung cu [redacted], pe care la apreciat ca un ziarist eminent și că știe că [redacted] a fost legionar de la o tovarășă de la "Zori Noi" unde a mers să-și depună unele poezii pentru publicare.-

Sustine că după această discuție [redacted] i-a făcut propunerea de a-l muta ca bibliotecar la Cajvana fără ca aceasta să fie dorința sa.-

Pe data de 17.XI.1962 ~~teov.~~ BUNDUC a trimis mai multe plicuri pe care el le-a luat și le-a desfăcut în care scria " trimiteți copilul X " la școală.-

~~Că~~ BUNDUC DUMITRU se interesa prin omul de serviciu, BADALUTA TANASE, ceia ce face el, unde pleacă, că împotriva lui s-a scris o anonimă în care l-a făcut spion, dușman al păcii etc.-

Despre [redacted] a auzit că a fost legionar de la TUDORAS SILVIU, directorul școlii de 8 ani din comuna Botoșana și că ar mai fi purtat el o discuție în primăvara anu-

lui 1962 cu un colectivist din comuna Movila Ruptă, unde a fost anterior cu serviciu [redacted], despre care i-a spus că s-a purtat rău cu oamenii, bătea copii, a fost legionar etc.-

Despre [redacted], actualmente învățător la Todirești, a auzit că a fost legionar în București, întrucât s-a discutat despre el în cadrul organizației de bază, când trebuia să fie primit candidat de partid.-

Despre [redacted], omul de serviciu de la școala, analfabet, știe că a fost legionar, dintr-o discuție pe care a avut-o cu președintele sfatului, secretarul organizației de bază, care i-au cerut directorului BUNDUC să-l schimbe pe acesta din funcția de om de serviciu, însă BUNDUC a spus că nu poate că se lovește de codul muncii și faptul acesta de a-l sustine pe omul de serviciu, fost legionar, a tras concluzia că ar fi ceva organizat între ei.-

Din această discuție avută cu tov. ZAHARIA STICLET PLAIANU, a rezultat că cele scrise de el nu corespund realității, nu poate da nici un aspect concret pe baza căruia să putem trage o concluzie și având în vedere că între ei există divergențe de ordin profesional, ^{peu interesat} am căutat să mă interesez cine este și cum este apreciat de societate acest tovarăș, rezultând următoarele;

Tov. ZAHARIA STICLET PLAIANU, originar din comuna Comănești, este fiu de țărani săraci, tatăl său a murit de [redacted] iar mama s-a a suferit de [redacted] a trăit și studiat în condiții grele, este un tânăr devotat, are talent în literatură și a publicat mai multe poezii, însă în munca sa de director al Căminului Cultural nu dă rezultate scontate, ^{de un timp} este o fire înprăștiată, fără inițiativă și spirit de organizare, având în unele perioade simptome ^{de} face impresia că a suferit de nervi, fapt pentru care nu se bucură de autoritatea necesară în comună.-

Astfel președintelui sfatului popular și la unele cadre didactice a povestit că între una din zile aflându-se în orașul Suceava, a fost urmărit de 4 securiști și ori unde mergea aceștia se țineau după el, inclusiv la casa de bilete, unde l-au lăsat să ia bilet înaintea lor ca să vadă pînă unde merge și apoi au scos și ei bilete pînă la gara Todirești.-

El vizînd acest lucru sa ascuns în sala de așteptare, iar securiștii îl pîndeau pe geam, vizînd acest lucru nu a mai plecat cu trenul de 21,59 minute, ci s-a făcut că doarme în sala de așteptare pînă la orele 1 la aldoilea tren cînd și de data aceasta a văzut securiștii că-l urmăreau, însă

el în gara Todirești a coborât pe partea opusă, a fugit pe lângă linie pînă la grajdurile G.A.C-ului, pe care le-a înconjurat odată, după care a venit acasă și astfel securistii i-au pierdut urma.-

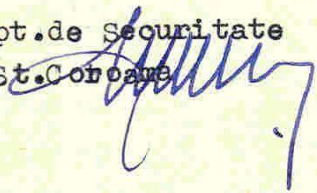
Invățătoarea [redacted], cu care acesta a fost în relații de prietenie pe lângă alte aspecte a relatat despre tov. STICLET că acesta i-a povestit în mai multe rînduri că este urmărit de securitste și că va fi înpușcat. În timp cît a întreținut relații de prietenie cu el, venea pe la ia și ori de cîte ori intra în casă, îi reproșa că a ieșit cineva pe geam, deși acest lucru nu era posibil datorita numărului mare de familii care domiciliază în aceeași clădire, cu vizibilitate perfectă unii la alții.-

De multe ori povestea diferite lucruri la învățători care-l caracterizează ca un om care visează noaptea și le răstălmăcește ziua ca fapte adevărate.-

Din ^{tre} elementele menționate în informare BUN-DUC DUMITRU este membru P.M.R., director al școlii, cu care a avut unele divergențe profesionale, în legătură cu lotul experimental al școlii și despre materialul lemnos, este cunoscut de către organul Raional P.M.R. și Sfatul Popular Raional, pentru care directorul a fost criticat și le-a predat G.A.C-ului.-

În evidentele organelor noastre este cunoscut numai [redacted] [redacted], omul de serviciu de la școală și care a fost membru legionar, iar restul nu sînt cunoscuți în evidentele noastre.-

Cpt.de Securitate
St.Coroane

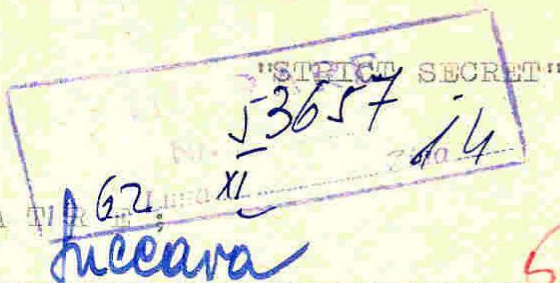
9 noiembrie 1962

**Adresă întocmită de Secția Raională Gura Humorului
către Direcțiunea Regională a Securității Suceava în care
se prezintă atitudinea cetățenilor din zonă față de
Gospodăriile Agricole Colective.**

**Documentul redă comentariile defavorabile făcute de
unii localnici în legătură cu Gospodăriile Agricole
Colective și prezintă unele deficiențe ivite în ceea ce
privește terenurile lucrate.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8779, vol. 13, ff. 546-547)

47412
din 9.XI.1962

L. A. J.

Suceava

pe
Raportăm unele aspecte negative din cadrul G.A. colective;

Numitul GHIATA SAMOILA a Toader într-o discuție avută pe data de 10 oct. 1962 cu privire la G.A.C. a afirmat, că cine a avut în trecut de toate are și acum, iar cine nu a avut nici acum nu are. Astfel a spus că FLURUR ANANIE a Grigore (fost membru P.N.C.) are ca lot personal 1 ha de grădină a luat recolta de pe acest teren și la GAC nu vine la lucru, a luat căruța și a plecat la lucru în raionul Botoșeni, iar la G.A.C. lucrează aceia care au numai 0,30 ha lot personal.-

TURCULET GRIGORE a lui Simion din comuna Părtăștii de Jos într-o discuție cu a.n. "Preda Aurel" printre altele i-a spus că să nu fie prost, să nu lucreze la construcții de grajduri pentru GAC, că doar nu-i poate face nimic dacă nu va lucra.

A mai spus că el în primăvara acestui an împreună cu nepotul său TURCULET SIMION a Toader au făcut acel memoriu și au mers pe la oameni de l-au semnat ca să nu se facă G.A.C. să se facă gospodărie zootehnică. Și că toți umblau să caute cine a scris acel memoriu dar până la urmă nu s-a ales nimic, iar TURCULET SIMION a Toader a primit serviciu la Gura Humorului ca pompier, căci el are ștăbi la Humor care l-au ajutat.-

În comuna Comănești sînt o serie de nemulțumiri privind loturile personale. Astfel în primăvara anului 1962 cînd s-au dat loturi, au fost multe cazuri cînd unii colectivisti au avut grădini mai mari de 0,26 ha cît trebuia să primească.-

Astfel ce a fost în plus a trecut la GAC, în cursul verii aceste plusuri au fost lucrate tot de cetățenii respectivi, iar GAC trebuia să le punteze zile muncă. Întrucît nu li s-a pontat zile muncă cetățenii respectivi au strîns recolta și de pe aceste teren, conducerea G.A.C-ului, în urma comentariilor unor cetățeni că dece respectivii au strîns recolta a cerut organelor de miliție ca aceștia să fie trimisi în instanță pentru furt. Inșă datorită faptului că nu li s-a pontat zile muncă pentru acest teren nu pot fi trimisi în instanță.-

Acesti cetățeni sînt; TODIRAS IOSIF, GOGEA VASILE, MAERBAN DUMITRU a Ioan, CONSTANTINESCU TOMA, MAERBAN IOAN a Toma, VISNICEANU CARP, PASTRAV ELENA și alții, care pe lîngă lotul personal de 0,26 ha teren au mai avut cîte 0,20 ha și chiar 0,30 ha teren, de pe care au luat recolta, iar restul colectivistilor comenteaza acest fapt.-

SECTIA RATIONALE
Cpt. de Securitate
Coroșina

[Handwritten signature]

597

8 mai 1980

***Sinteză (raport)* întocmită de Inspectoratul Județean
Suceava pentru Direcția I - București**

Documentul redă comentariile „elogioase” ale unor cetățeni din județ în urma expunerii făcute de Nicolae Ceaușescu la Forumul Tineretului, nemulțumirile fiind exprimate doar în mod „izolat și nesemnificativ”. De asemenea, se consemnează „profunda mâhnire” cauzată de moartea lui Iosif Broz Tito, președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8779, vol. 81, ff. 154-156)

- PRIN TELEIMPRIMATOR -

C ă t r e

M.I. - COMANDAMENTUL ACTIUNII "PRIMAVARA '80",
C.I.D. - ANALIZA - SINTEZA
DIRECTIA A I-a BUCURESTI

Ultimele evenimente interne și externe sînt comentate de un număr mare de cetățeni de diverse profesii din județul Suceava, care, în centrul discuțiilor, situează politica țării noastre, elogiînd personalitatea conducătorului partidului și statului nostru, activitatea sa neobosită pusă în slujba intereselor supreme ale națiunii noastre socialiste, în slujba păcii și destinderii internaționale.-

Lucrările Forumului tineretului sînt comentate de elevi de la liceele din județ, studenți de la Institutul de învățămînt superior din Suceava și tineri din cadrul unor unități socialiste, care apreciază îndeosebi grija și importanța ce este acordată tineretului de către conducerea superioară de partid și de stat, ce s-a materializat prin magistrale cuvîntare ținută în fața participanților, trasîndu-le sarcini concrete în activitatea de viitor.-

Respectivii s-au arătat emoționați de modul în care s-a adresat Secretarul general al Partidului Comunist Român, tinerilor, făcînd apel de a munci pentru prosperitatea țării noastre concomitent cu desfășurarea unor activități culturale-distractive ori sportive, care să ducă la formarea unor oameni cu o conștiință înaintată, constructori ai socialismului și comunismului în România.-

Si alte categorii de persoane, în special oameni în vîrstă, au făcut aprecieri și comentarii elogioase pe marginea expunerii secretarului general al partidului nostru, evidențiînd grija sa deosebită față de tineret, dragostea față de copiii patriei și preocupările pentru viitorul fericit al acestora.-

Izolată și în mod ne semnificativ, unii tineri se referă la faptul că în vacanța de vară vor presta diverse munci pe șantierele tineretului, printre altele la canalul Dunăre - Marea Neagră. În acest sens s-au manifestat : XXXXXXXXXX student

în anul I la Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini a Institutului de învățământ superior din Suceava, SONIA și [REDACTED] DAN, elevi în anul IV la Liceul "Stefan cel Mare" din Suceava, tratați corespunzător prin măsuri adecvate de către factorii educaționali cărora le-au fost semnalati.-

Incetarea din viață a președintelui Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, IOSIF BROZ TITO, a determinat profundă mâhnire în rândul populației din județ, care-și exprimă regretul și durerea resimțită de dispariția eminentului om politic și conducător de stat, care a fost ilustrul dispărut, aduc elogiul și evidențiază marile sale merite la consolidarea statului iugoslav, la contribuția sa în promovarea unității forțelor păcii și destinderii pe plan mondial, în inițierea și crearea mișcării nealiniaților ca factor de mare importanță în menținerea păcii în lume.-

Relațiile de prietenie între R.S.România și R.S.F. Iugoslavia, între cei doi mari conducători, sînt apreciate ca un factor ce a determinat alte țări să renunțe la intențiile de amestec în treburile interne ale acestora.-

Prezența Sefului statului nostru în fruntea delegației române la funeraliile președintelui iugoslav, precum și declararea de doliu național de 6 zile în țara noastră, se consideră că au determinat și alte țări să procedeze în mod similar, prin reprezentarea acestora la Belgrad, de către șefii de state ori guverne, prin acordarea aceluiași mare respect postum.-

Totodată însă, unele persoane își exprimă îngrijorarea cu privire la viitorul R.S.F. Iugoslavia, posibilitatea apariției unor sciziuni în conducerea Uniunii Comunistilor din Iugoslavia și a statului iugoslav, care ar putea duce la crearea unui focar periculos la granița țării noastre, neexcluzînd intervenția altor state pentru temperarea unor asemenea conflicte, ce ar putea afecta și independența țării noastre.-

Se comentează că o anumită putere ar avea asemenea intenție și chiar dacă nu ar pune-o în practică imediat, într-un timp relativ scurt, tot va trece la realizarea scopurilor de subordonare și dominare a statului iugoslav și a altor state din sud-estul Europei.-

Se exprimă însă speranța că, Seful statului român, eminentă personalitate a vieții internaționale, om politic cu profundă gândire, prin contactele ce le-a avut și le va avea în capitala R.S.F.Iugoslavia, cu șefii altor state, precum și cu conducătorii iugoslavi, va contribui la destindere, la temperarea unor conflicte ce ar putea apărea.-

Asemenea aprecieri și comentarii au făcut : muncitorii, tehnicienii și inginerii de la Combinatul de prelucrare a lemnului, Intreprinderea forestieră de exploatare și transporturi, Intreprinderea de utilaj și piese de schimb, Intreprinderea de rețele electrice, Cooperative "Confecția", inginerii de la Centrul teritorial de calcul electronic, personalul TESA de la Grupul de șantiere , muncitorii și personalul deservent de la Aeroportul Salcea și aeroclubul "Soimii Bucovinei", studenții de la Institutul de învățământ superior, cadrele didactice de la Liceul "Stefan cel Mare", dansatorii de la Ansamblul "C.Porumbescu", cadrele medicale de la Spitalul județean, oamenii muncii de la Baza de aprovizionare tehnico-materială , personalul deservent al cultului ortodox, din Suceava , muncitorii de la Fabrica de confecții metalice și prelucrări mecanice, cadrele medicale de la spitalul orășenesc, sportivi de la clubul "Metalul", funcționarii de la Filiala B.N.R. din Rădăuți, muncitorii de la Fabrica de cherestea Sucevița, PROCOPOI CONSTANTIN membru C.A.R. șef al grupării sectante "Universalisti" din comuna Emil Bodnăraș, CIRCUI VASILE avocat pensionar, fost șef de județ legionar, MACOVEI AUREL pensionar, fost condamnat politic, din Rădăuți, COJOC NICOLAE fost membru PNL din municipiul Suceava, FETNER STRUL, LEIBOVICI HUMA și RUBIN SULEM, pensionari, urmăriți de Serviciul III, POURAS GEORGIOS student cipriot și NIKOS ARVANITIDIS student grec de la Institutul de învățământ superior din Suceava, aflați în an pregătitor.-

NOVAC IOSEF și STANISLAW SULIKOVSKI dintr-un grup de cetățeni polonezi aflați ca turiști în municipiul Suceava, au emis ideea că după moartea președintelui TITO, Republica Slovenia se va desprinde din federație cerînd independență, aceasta fiind începutul desmembrării statului iugoslav.-

SEFUL INSPECTORATULUI

Colonel,
I. I. Dragos.

7 august 1981

Notă întocmită de Inspectoratul Județean Suceava

Documentul conține informațiile culese de Securitate cu privire la greva spontană a muncitorilor de la UFET Gura Humorului din pricina calculelor greșite ale retribuițiilor pe luna precedentă și reclamațiile unor țărani cooperatori din comuna Stroești.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8779, vol. 81, f. 334)

- N O T A -

=====

07.08.1981

La atelierul de tâmplărie al Fabricii de binale din cadrul U.F.E.T.Gura Humorului, în ziua de 04.08.a.c., cei 37 muncitori au refuzat să înceapă lucrul pentru faptul că în luna Iulie au primit retribuții de 1.200 - 1.400 lei, în loc de 1.800 - 2.000 lei, cât primiseră în lunile anterioare.

Verificându-se încă odată bunurile confecționate de cei în cauză în luna Iulie, s-a constatat că se îndeplinise planul în proporție de 80 % și nu 63 % cât se calculase inițial, ceea ce are drept consecință câte 476 lei de fiecare muncitor, în plus la retribuția primită.

Fabrica de binale Gura Humorului, datorită numărului mic de comenzi, respectiv datorită desfacerii necorespunzătoare, nu realizează sarcinile de plan, fapt ce a determinat - probabil - să se ia măsura de mai sus care a creat nemulțumiri.

X X

X

În ziua de 06.08.a.c., în satul Zaharești, comuna Stroești, cu ocazia tragerii grâului, conducerea C.A.P. a interzis membrilor cooperatori să strângă pleava, conform dispozițiilor Direcției generale pentru agricultură și industrie alimentară a județului, deoarece în unele comune această operațiune a generat accidente.

În această situație, circa 40 membri cooperatori - bărbați și femei - s-au declarat nemulțumiți, afirmând că vor înceta lucrul.

18 august 1981
Raport întocmit de Miliția Orașului Gura Humorului
către Miliția Județului Suceava

În cadrul documentului sunt prezentate nemulțumirile populației privind:

- **aprovizionarea deficitară a magazinelor cu mărfuri agroalimentare;**
- **creșterea prețurilor;**
- **calcularea greșită a retribuițiilor lunare.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8779, vol. 81, ff. 80-81)

C A T R E: MILITIA JUDEȚULUI SUCEAVA
Tov. Lt. Col. Opaschi D

Raportăm următoarele:

In ultima perioadă de timp, organul nostru de miliție a primit mai multe informații din cuprinsul cărora rezultă faptul că în rândul populației din orașul Gura Humorului există o stare de spirit necorespunzătoare, o stare de nemulțumire generată de situația rea în aprovizionarea cu produse și mărfuri agroalimentare.-

Lipsa acută de produse din carne, de produse lactate, de produse de panificație, de ulei și zahăr din unitățile comerțului de stat și chiar de pe piața neorganizată a generat o serie de comentarii negative la adresa politicii partidului și statului, astfel că acest gen de comentarii sînt auzite aproape la toate cozile care se formează la magazinele alimentare, unde se distribuie uneori produse alimentare deficitare.

Aceleași fel de comentarii se poartă în rândul cetățenilor și pe seama creșterii vertiginoase a prețurilor produselor agroalimentare de pe piața neorganizată, urmare a efectelor legii valorii (decalajul dintre cerere și ofertă).

La data de 11 august 1981 cu ocazia desfacerii de ulei și zahăr la chioșcul alimentar din incinta FATC Gura Humorului, muncitorii care constituiau rîndul comentau negativ pe seama crizei alimentare din țară și pe seama faptului că la anumite nivele social politice nu s-a prezentat adevărul.

Din grupul de muncitori s-a remarcat mai ales numita GIMPEANU MARIA de la secția cauciucărie și numita MALCINSCHI STELA de la secția mese plastice.-

Aceiași stare de lucruri se semnalează și în rîndul muncitorilor din cadrul Filaturii de bumbac Gura Humorului.

La data de 1 august a.c. orele 18, 30 la magazinul de desfăcerea pîinii calde de pe str. Avram Iancu din Gura Humorului, ca urmare a aglomerării create, s-au iscat o serie de discuții contradictorii între cumpărători. Prin apropierea locului a trecut un turist suedez care a fotografiat coada formată la acest magazin. Aspectul în sine a fost raportat telefonic ofițerului de serviciu pe organul județean de securitate imediat luîndu-se măsurile ce s-au impus.

La data de 4 august 1981 între orele 6-8, 30 un număr de 37 de muncitori din cadrul unui atelier de tîmplărie al UFET Gura Humorului, au refuzat să mai lucreze pe motiv că nu li s-au acordat o serie de drepturi de retribuire ce li se cuveneau în mod real și legal. Cu privire la acest eveniment am raportat telefonic miliției jud. Suceava în ziua de 6 august 1981.

La data de 12 august a.c. în jurul orelor 10 în timp ce la magazinul alimentar nr. 19, 18, 20, 23 din oraș se distribuia ulei și zahăr, doi turiști din Republica Democratică Germană, respectiv [redacted], din Potsdam și [redacted] OTTO, din Meiningen, au fotografiat toate cozile formate la aceste unități, stîrnind comentarii negative din partea poporului cum că ne compromitem. Și în acest caz s-a raportat organului județean de securitate Suceava organul nostru de miliție luînd măsurile impuse de situație.

La 13 august a.c. în jurul orelor 17 numitul [redacted] din comuna Păltinoasa, a pătruns în magazinul alimentar cu

autoservire nr. 19 din oraşul Gura Humorului, a cerut gestionarului [redacted], să-i dea ulei și zahăr, iar după ce gestionarul i-a răspuns că nu are asemenea produse, cel în cauză a început să strige tare că în România se moare de foame, unde este uleiul, zahărul și carnea pe care oamenii le produc.

Raportăm că acesta se afla în stare de ebrietate, iar în magazin se aflau mai multe persoane care își făceau cumpărături. La intervenția organelor noastre de miliție, cel în cauză a încetat să mai strige plecând din magazin. Precizăm că [redacted], a fost condamnat în mai multe rânduri pentru săvârșirea unor infracțiuni de ultraj contra bunelor moravuri și de furt în paguba avutului particular și este suferind din punct de vedere psihic.

La data de 17 august 1981 în jurul orelor 9,30 la magazinul alimentar cu autoservire nr. 20 Bogdăneasa, urma să se distribuie ulei și zahăr, astfel că o parte din cetățeni au constituit rîndul în spatele magazinului unde se obișnuia să se distribuie astfel de produse. Printre cumpărători la rînd se afla și numita [redacted] din oraşul Gura Humorului str. 23 august 56, care văzînd că nu se mai distribuie ulei și zahăr a început să strige că ea are 6 copii și nu are ce le da de mîncare, că nu interesează pe nimeni cum îi crește și cu ce își crește copii și totodată izbea cu pietre în ușa din spatele magazinului. În acest context cetățenii aflați la rînd au început să comenteze negativ la adresa organelor locale de partid.

În aceeași zi la orele 14,30 numitul din comuna Păltinoasa, în timp ce se afla pe terasa restaurantului Bucovina din oraşul Gura Humorului, a început să strige că nu are ce mîncă, nu are loc de muncă și că în România nu este ce mîncă, nu este ulei și zahăr, proferînd cuvinte dușmănoase la adresa partidului și statului nostru.

Raportăm că toate aceste aspecte le-am raportat organului județean de securitate și în același timp au constituit obiectul unor informări scrise către organul local de partid.

Față de cele mai sus raportate, propunem ca toate aceste aspecte să fie analizate de către dvs. și dacă se impune să fie raportate organelor județene de partid și organelor noastre ierarhice superioare.

SEFUL MILITIEI ORAS
 Lt. maj.
 Bosinceanu Mircea
Struaj / Bosinceanu

17 octombrie 1981

***Raport privind starea de spirit a cetățenilor din județul Suceava
semnat de șeful Securității, colonelul Rangu Constantin***

În document sunt redată comentariile cetățenilor cu privire la:

- **aplicarea Decretului nr. 306/1981 ale cărui prevederi incriminau faptele de sustragere, stocare ilegală și repartizare preferențială a produselor de larg consum;**
- **rațiile fixate pentru locuitorii din mediul rural și mediul urban;**
- **lipsa unor produse alimentare (carne, ouă etc.);**
- **creșterea prețurilor.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8779, vol. 81, f. 63)

1258

(63)

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN SUCEAVA

SECRET
Ex.nr. 3

Nr.025541 din 17.10.1981

*Către C.S. Pucurești
Analiză muncitoră*

- ~~S I N T E Z A~~ -
=====

Raportul umătrare:

Marea majoritate a cetățenilor din municipiul Suceava, orașele Gura Humorului, Siret, Rădăuți, Vatra Dornei și comunele Salcea, Mitocul Dragomirnei, Bilca, Moara, Iacobeni, Ipotești, Stulpicani, Stroiiești, comentează favorabil apariția Decretului Nr.306/1981, ale cărui prevederi incriminează stocările și sustragerile, curmând servirea preferențială de către unii gestionari contra unor sume de bani, aglomerările etc.

Referitor la cantitatea de alimente fixată pentru cetățenii din urban și cei din rural sînt nemulțumiri din partea acestora din urmă, pentru că li s-au fixat cantități mai mici. In acest sens comentează negativ și muncitorii de la sectorul de exploatare forestieră Ciocănești - Iacobeni, carierele de piatră Dornişoara și Dorna - Burcut (aceștia în număr de circa 200 sînt cazați în locuințele de serviciu de pe raza comunei Poiana Stampei) și personalul muncitor din stația CFR Grădinița și haltele afiliate.

De asemenea, se comentează faptul că rezolvîndu-se problema zahărului și uleiului, nu s-a reglementat - creindu-se încă aglomerații - problema celorlalte produse : carne, ouă, făină de grâu și porumb, iar prețurile pe piața liberă sînt foarte mari la porumb, făină de porumb, ceapă, pătlăgele, vinete, fasole, brînză de vaci etc, cei mai mulți punîndu-și întrebarea : ce se va întîmpla cu aceste prețuri în timpul iernii. (Creșterea prețurilor pe piața liberă nemulțumește mai ales pe pensionari).

SEFUL SECURITĂȚII JUDETELUI

Colonel,

Răzvan Constantin

2 decembrie 1981

Sinteză întocmită de Inspectoratul Județean Suceava

Documentul se referă la nemulțumirile care au apărut în rândul populației din pricina aprovizionării deficitare a magazinelor cu mărfuri agroalimentare.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8779, vol. 81, f. 49)

nr.025.649 din 2 dec. 1981

49

S I N T E Z A

Muncitorii forestieri de la gurile de exploatare din județ (circa 9.000 persoane) sînt nemulțumiți de faptul că nu primesc alimente în cantități suficiente - salam, slănină, brînză și altele - așa cum s-a stabilit, prin I.P.R.T. Suceava, pe bază de tabel. Aprovizionarea se face, în continuare, prin cooperative de consum, în mod necorespunzător.

Muncitorii din bazinele Cîrlibaba, Nisipitu, Cogna au trimis scrisori anonime în care și manifestă nemulțumirea, iar în localitățile Brodina, Frasin, Cîrlibaba, Nisipitu, Gura Humorului se comentează negativ.

Menționăm că pentru muncitorii din exploatarea forestieră s-au prevăzut: 3 kg. mălai și 3 kg. pîine, săptămînal, 800 gr. ulei și 1 kg. zahăr, lunar, iar celelalte alimente ca mezeluri, slănină, brînză etc. să fie repartizate pe bază de tabel de către I.P.R.T.

De asemenea, muncitorii din fabricile de cherestec, personalul cu atribuții de întreținere și reparații și șoferii primesc alimente conform normelor stabilite pentru localitățile unde domiciliază. Din acest motiv, conducătorii auto de la coloană Brodina a U.M.T.C.F. Gura Humorului (circa 35) în ziua de 24 noiembrie a.c. s-au arătat nemulțumiți de cantitățile ce le primesc, afirmînd că nu vor mai lucra decît nu li se repartizează rații asemănătoare celor din exploatare.

x

Cetățenii din majoritatea localităților rurale sînt nemulțumiți de cantitățile de ulei, zahăr, pîine ce le primesc de la magazinele cooperativei de consum.

x

În localitățile urbane Cîmpulung, Vatra Dornei, Rădăuți, Fîlticeni nu se distribuie suficientă pîine, iar atunci cînd se vînd mezeluri, derivate din lapte (unt, cașcaval, smîntînă) se creează mari aglomerații - acestea nefiind în cantități corespunzătoare cererii.

ȘEFUL INSPECTORATULUI
Colonel,

17 martie 1982

**Sinteză întocmită de Inspectoratul Județean Suceava
cu privire la comentariile defavorabile făcute
de unii cetățeni din județ**

În document se arată că principalele motive ale nemulțumirilor sunt:

- **lipsa produselor agroalimentare;**
- **creșterea prețurilor.**

Unele comentarii reproduse de Securitate vizează și o posibilă reacție violentă a populației din pricina acestor probleme.

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8779, vol. 81, ff. 30-31)

Nr.059.167 din 17.03.1982

- S I N T E Z A -
=====

Crescătorii de animale din Gura Humorului, Vatra Dornei și din comunele Moldova Sulița, Stulpicani, Breaza, Fundu Moldovei, Panaci, Putna, Vicovu de Jos și altele, sînt nemulțumiți de faptul că nu au primit cerealele prevăzute în contracte, pentru animalele livrate în anii 1979 - 1981 și din acest motiv, afirmă că nu vor mai încheia contracte pentru anul 1982. De asemenea, se consideră că prețul la un kg. de tărîțe a crescut foarte mult, iar cel de contractare la lapte a rămas același. Din această cauză refuză să mai predea lapte la contract, oprindu-l pentru consumul propriu sau pentru a-l prelucra și vinde produsele pe piața liberă unde obțin un preț mai mare. Referitor la această situație ing.MOCANU DUMITRU de la Industria laptelui Vatra Dornei, afirmă că fabrica din oraș duce lipsă de materie primă.

- În comuna Putna unii cetățeni comentează negativ faptul că la magazinul din localitate, circa 4 - 5.000 kg. de sîmînță de orzoaică s-a vîndut preferențial la unii cetățeni ce nu o însemînțează ci o folosesc ca hrană pentru animale și la suprapreț. Aspectul este în verificarea organelor de miliție.

- Cetățeni din Suceava, Rădăuți, Fălticeni, Vatra Dornei, Bogdănești, Slatina, Stulpicani, fac afirmații că prețurile la produsele alimentare au crescut dar acestea nu se găsesc în magazine. Mai mult decît atît s-au introdus și tichete la unele alimente.

Referitor la acest lucru SOPON ION agricultor, din comuna Bogdănești, s-a exprimat că nici după război nu era așa o lipsă de alimente. În această situație, pentru a se aproviziona se va duce și va fura de la cei ce au. STOT GHEORGHE membru de partid, din comuna Bogdănești a spus că : "de ce nu aduce statul să aibă să cumpere cel ce nu are. Vine timpul să iei parul în mîină și să dai în cap la cel ce bate din palme pe la adunări, că este bine, așa îi timpul de azi".

- În rîndul muncitorilor forestieri de la U.F.E.T.Cîmpulung sectoarele din Moldovița, Vatra Moldoviței, Pojorîta, Dorna Candrenilor, sînt nemulțumiri deoarece nu sînt aprovizionați ritmic și în

cantități suficiente cu făină de porumb și produse din carne. Consideră că cantitatea de făină de porumb ce li se dă este prea mică și nu pot face față nevoilor de consum. In caz că nu li se va mări cota nu vor mai merge la lucru.

- Referindu-se la majorările de prețuri a unor alimente, unii pensionari din Rădăuți ca PERCEC TRAIAN, fost membru PNT, FORTUNA AUREL, fost membru PNC, TURCANU TEOFIL, FILIP DUMITRU și alții, au făcut afirmații că sînt prea mari aceste majorări și ei trăiesc din ce în ce mai greu.

SFANTER GRIGOROV, din Gura Humorului, comentînd situația prezentă a spus că și la noi va fi ca în Polonia. Asemănător a făcut afirmații și GLOVNEA VICTOR economist la U.M.T.F.Gura Humorului, care a dat dreptate polonezilor pentru ce au făcut la ei în țară "ei sînt mai hotărîți ca românii care cu toate că situația economică de la noi nu-i cu nimic mai bună ca la ei, sînt fricoși și se tem de consecințe". Numitul RUSU CASIAN din Gura Humorului, fost membru legionar, fost avertizat în 1980 pentru comentarii dușmănoase, referindu-se la aprovizionare a spus că, e bine că se aduce pîine, că dacă nu s-ar aduce pîine revoluția e gata să înceapă, că omul nu poate sta flămînd, trebuie să facă ceva.

- Din partea unor cetățeni din Suceava ca PRIMEJDIE R., MARACIUC GHEORGHE și alții s-au făcut comentarii că sînt scoși din întreprinderi muncitori și trimiși să lucreze la țară. Acum cei din conducere și-au dat seama că au greșit cu agricultura.

SEFUL INSPECTORATULUI
Colonel
Ițcuș Dragoș

22 octombrie 1982

Sinteză întocmită de Inspectoratul Județean Suceava în legătură cu principalele nemulțumiri invocate de cetățenii județului

În document se arată că cele mai importante motive care stau la baza comentariilor și atitudinilor critice față de regim sunt:

- **lipsa unor produse de strictă necesitate din comerțul de stat;**
- **majorarea prețurilor;**
- **condiționările puse în ceea ce privește achiziționarea zahărului și uleiului de către locuitorii de la țară.**

(ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 8779, vol. 81, ff. 10-11)

- S I N T E Z A -
=====

Din datele și informațiile obținute în ultimul timp, rezultă că lipsa unor produse agroalimentare din comerțul de stat ca: ouă, carne, unt, cartofi, pâine, lipsa detergenților și săpunului, majorarea prețurilor la unele produse ca laptele, untul, etc., condiționarea vinderii la țărani a zahărului și uleiului de contractarea cu statul ori predarea prin sistemul de achiziții de către aceștia, a unor produse din gospodăriile personale, ca păsări, ouă, iar în mediul urban, în mod deosebit lipsa buteliilor de aragaz, generează în rîndul diferitelor categorii de persoane (muncitori, funcționari, pensionari, țărani cooperatori) comentarii și stări de spirit necorespunzătoare.-

Problemele menționate, au devenit în ultima perioadă, principalul subiect de discuții și comentarii, ocazii cu care se fac și unele afirmații tendențioase ori denigratoare la adresa politicii partidului și statului nostru.-

Unii dintre cei ce abordează în discuții asemenea probleme, își manifestă o anumită neîncredere în posibilitatea rezolvării în timp scurt a acestora. Intre cauzele considerate ca ar genera greutate în aprovizionarea cu produsele agroalimentare, majorarea prețurilor și raționalizarea acestora, precum și aprovizionarea cu butelii de aragaz sînt : criza economică, mondială care afectează și țara noastră, datoriile externe ale României; grave deficiențe ce s-au manifestat în agricultură; raportările fictive cu privire la realizarea planurilor de producție, ori dezinformarea conducerii statului și partidului nostru.-

Asemenea comentarii, aprecieri și concluzii sînt semnalate în centrele urbane Suceava, Vatra Dornei, Fălticeni și Rădăuți, în comunele Dolhasca, Bogdănești, Slatina, Volovăț,

Stulpicani, Stroești, Scheia, Vulturești, Vedu-Moldovei, și altele .-

Prilejuit de asemenea situații, unele elemente cum sînt : VARJANOVSCI IOSEF, croitor din orașul Fălticeni, BIRGA- OANU GHEORGHE, fost membru P.N.L., COTAIBA NICOLAI fost legio- nar și STOT GHEORGHE, fără antecedente, agricultori din comuna Bogdănești, GRUMBEZA MIHAI, muncitor la Intreprinderea de piele și încălțăminte "Străduința" din Suceava, SPIRESCU VALERIU, teh- nician, BUCATARU GHEORGHE șef atelier de la Autobaza nr.1 Su- ceava, ambii fără antecedente politice ori penale de securitate, CIUNCHIEVICI EMILIAN pensionar din Rădăuți, fost condamnat, s-au dat la afirmații cu caracter denigrator la adresa politicii promovate de conducerea superioară de partid și de stat. Față de aceste elemente, urmează să aplicăm măsurile ce se impun.-

De asemenea, tot în discuțiile referitoare la proble- mele menționate, izolat, se fac afirmații că în cazul în care acestea nu vor fi soluționate, cetățenii nu se vor prezenta la alegerile de deputați. Unii membri cooperatori, își exprimă toto- dată părerea că dacă nu li se vor distribui cantități suficiente de produse din C.A.P. pentru munca prestată, în anul 1983 nu se vor mai prezenta la lucru.-

Cu privire la lipsa detergenților și articolelor de toaletă, se exprimă îngrijorarea izbucnirii unor epidemii.-

Referitor la eprovizionarea cu butelii de aragaz, men- ționăm că din datele ce le posedăm, rezultă că județului Suceava i-au fost livrate ,în luna octombrie, pînă în prezent, 10.670 bucăți, ce au fost distribuite proporțional în municipiul Suceava și localitățile județului, din 29.600 butelii planificate pentru această perioadă.-

Ca urmare a lipsei buteliilor de aragaz, cetățenii au întocmit din proprie inițiativă, liste pe centre (cartiere) de distribuire, așteptînd zile în șir sosirea acestora, iar pentru a-și păstra rîndul, cei din cîmpul muncii plătesc cîte 5 lei la anumite persoane, de regulă pensionari, care fac de pază în schimburi. -La fiecare asemenea centru numărul celor înscriși este de ordinul sutelor.-

SEFUL INERTELUI

Colonel,

4 ex.
RD/2494/____/82
L.N./L.B.